

MIASTO KATOWICE

***PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO WRAZ
Z UZASADNIENIEM***

DLA PROJEKTU

***„LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI
MIASTA KATOWICE NA LATA 2016 – 2022”***

Tytuł:	PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO WRAZ Z UZASADNIENIEM DLA PROJEKTU „LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA KATOWICE NA LATA 2016 – 2022 „
---------------	---

Zleceniodawca:	Miasto Katowice ul. Młyńska 4 40 – 098 Katowice
-----------------------	--

Autorzy:	 EkoLogika Pracownia analiz przestrzennych i środowiskowych Marta Stelmach-Orzechowska Mariusz Orzechowski
-----------------	---

Data wykonania:	czerwiec 2016r.
------------------------	------------------------

SPIS TREŚCI

1. Podstawa prawna.....	2
2. Cel opracowania i uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu	2
3. Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko.....	3
4. Opinie organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś	4
5. Zgłoszone uwagi i wnioski.....	4
6. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone.....	8
7. Propozycje metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.....	8

1. PODSTAWA PRAWNA

Konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” wynika bezpośrednio z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz.U. 2016 poz. 353 – tekst jednolity) zwanej dalej *Ustawą ooś*.

W ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko sporządzona została Prognoza oddziaływania na środowisko projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” zgodnie z art. 51 ust. 2 *Ustawy ooś*. Zawartość i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został ustalony z organami, o których mowa w art. 57 i 58 *Ustawy ooś* tj. Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach (pismem znak: WOOŚ.411.15.2016.RK1 z dnia 29 stycznia 2016r.) i Śląskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Katowicach (pismem znak: NS-NZ.042.22.2016 z dnia 17 lutego 2016r.).

Zgodnie z art. 55 ust. 3 *Ustawy ooś* do przyjętego „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” załącza się pisemne podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 *Ustawy ooś*;
- 3) zgłoszone uwagi i wnioski;
- 4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

Ponadto w związku z tym, że procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko odbywa się z udziałem społecznym, organ opracowujący projekt dokumentu zgodnie z art. 42 pkt. 2 *Ustawy ooś* dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

2. CEL OPRACOWANIA I UZASADNIENIE WYBORU PRZYJĘTEGO DOKUMENTU

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona dla projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022”. *Celem generalnym procesu rewitalizacji w mieście Katowice jest wielowymiarowa odnowa i trwałe ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji zapewniające poprawę jakości życia mieszkańców i umożliwiające jego dalszy samodzielny rozwój.*

Założeniem projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” jest zatem przezwyciężenie kryzysów o charakterze społecznym nie marginalizując sfery ekonomicznej i środowiskowo – przestrzennej, aby w efekcie prowadzić działania rewitalizacyjne w sposób zintegrowany. Wzmocnieniu procesu integracji działań służy włączenie społeczności lokalnej w prowadzenie procesu rewitalizacji, w tym diagnozowaniu

problemów oraz programowaniu działań naprawczych, co zapewniono poprzez organizację serii spotkań w obszarach zdegradowanych. Rewitalizacja jako proces uwzględnia potrzeby lokalnej społeczności oraz promuje współpracę pomiędzy samorządem a jednostkami oświaty, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami, mającymi wpływ na rozwiązywanie problemów w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej oraz funkcjonalno – przestrzennej.

Projekty ujęte w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” w ramach przedsięwzięć podstawowych w miejskich podobszarach rewitalizacji oraz w podobszarach występowania problemów przestrzennych przyczyniają się do kompleksowej realizacji celów i kierunków rewitalizacji, w tym w wymiarze społeczno-kulturowym oraz infrastrukturalno – środowiskowym.

Projekty o charakterze społeczno-kulturowym obejmują m.in.: tworzenie centrów aktywności lokalnej, programy wzmacniające aktywizację zawodową, zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych, poprawę bezpieczeństwa publicznego, poprawę jakości i dostosowanie do potrzeb rynku oferty edukacyjnej, organizacje zadań pozalekcyjnych dla dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz działania mające na celu integrację społeczną.

Projekty o charakterze infrastrukturalno-środowiskowym obejmują m.in.: inwestycje poprawiające jakość świadczonych usług edukacyjnych, adaptacje i remonty budynków na potrzeby realizacji programów społecznych, budowę i przebudowę infrastruktury drogowej oraz poprawę dostępności komunikacyjnej, budowę nowych mieszkań na wynajem, zagospodarowanie przestrzeni publicznych, poprawę efektywności energetycznej, modernizację i budowę budynków komunalnych, tworzenie infrastruktury sportu i rekreacji, adaptacje i remonty budynków o wartości historycznej.

Projekty o charakterze gospodarczo – technologicznym obejmują m.in.: zagospodarowanie budynków przemysłowych i wprowadzenie do nich nowych funkcji, tworzenie warunków do rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stwierdzono, że projekty rewitalizacyjne wyznaczone w „Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” uwzględniają aspekty ochrony środowiska oraz wskazują na potrzebę zachowania i ochrony poszczególnych komponentów środowiska. Na etapie oceny wpływu projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” i sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko nie przewiduje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na zdrowie i warunki życia ludzi, w związku z czym nie wyznaczono rozwiązań alternatywnych.

3. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Prognoza oddziaływania na środowisko identyfikuje potencjalne zagrożenia wynikające z realizacji projektów rewitalizacyjnych zapisanych w projekcie „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022”. Jednocześnie wskazuje działania mające na celu zapobieganie, ograniczenie do minimum oraz kompensację przyrodniczą skutków realizacji projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022”. Zastosowanie się do ustaleń wskazanych w Prognozie wynikających wielokrotnie z regulacji prawnych pozwoli na właściwą ochronę środowiska i krajobrazu oraz ochronę zdrowia i życia ludzi przed potencjalnym oddziaływaniem wynikającym z realizacji zadań inwestycyjnych.

4. OPINIE ORGANÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 57 I 58 USTAWY OOŚ

Zgodnie z art. 54 ust. 1 *Ustawy ooś* projekt „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został przekazany do opiniowania przez organy, o których mowa w art. 57 i 58 *Ustawy ooś*.

W ramach procedury opiniodawczej organy wydały swoje opinie tj. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach (pismem znak: WOOŚ.410.164.2016.BM z dnia 22 kwietnia 2016r.) i Śląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Katowicach (pismem znak: NS-NZ.042.60.2016 z dnia 14 kwietnia 2016r.). Organy zaopiniowały dokumenty pozytywnie, bez uwag.

W związku ze zgłoszonymi na etapie konsultacji społecznych uwagami i wnioskami, a w konsekwencji zmianami wprowadzonymi w dokumencie, organ opracowujący projekt „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko wystąpił z pismem do organów opiniujących o utrzymaniu opinii. W uzasadnieniu do wniosku wskazano, jakie zmiany zostały wprowadzone do projektowanego dokumentu, a ich środowiskowy wpływ oceniono w Prognozie oddziaływania na środowisko. Organy podtrzymały wydaną przez siebie opinie.

5. ZGŁOSZONE UWAGI I WNIOSKI

Zgodnie z art. 54 ust. 2 *Ustawy ooś* w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko został zapewniony udział społeczny. Informację o rozpoczęciu procesu konsultacji społecznych oraz wyłożeniu dokumentów do publicznego wglądu podano do wiadomości poprzez obwieszczenie na Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicy ogłoszeń oraz w radiu. Konsultacje społeczne dokumentów trwały od 6 do 27 kwietnia 2016r.

W ramach przeprowadzonych konsultacji do projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko wpłynęły wnioski i uwagi zestawione w poniższej tabeli.

Tabela 1. Zestawienie uwag do projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” zgłoszonych podczas konsultacji społecznych w ramach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

L.p.	Data	Instytucja/ Podmiot	Wnioski/Uwagi	Rozstrzygnięcie
1.	25.04.2016r.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowego FEIGA	Wniosek o ujęcie planów modernizacji i rewitalizacji XIX wiecznego budynku dawnej huty „Silesia” położonego przy Alei Korfantego 141, znajdującego się w strefie ochrony konserwatorskiej w ramach tworzonego Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016-2022.	Do listy projektów podstawowych stanowiącej załącznik nr 1 do projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” dodano <i>projekt nr 91. Remont kapitalny budynku</i> . Projekt realizowany będzie w podobszarze rewitalizacji Wełnowiec – Konduktorska. W związku z uwzględnieniem wnioskowanego projektu konieczna była zmiana granic podobszaru rewitalizacji Wełnowiec – Konduktorska. Prognozę oddziaływania na środowisko dostosowano do zmian w projektowanym dokumencie oraz oceniono wpływ projektu na środowisko.
2.	25.04.2016r.	Przedsiębiorstwo Handlowego Hermes Sp. z o.o. o	Wniosek o ujęcie Budowy dwóch budynków usługowo – biurowych z garażem podziemnym z budową infrastruktury technicznej i elementami małej architektury w ramach tworzonego Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016-2022. Zadanie dotyczy przygotowania gruntu, w tym utylizacji szkodliwych dla środowiska elementów pohutniczych i realizacji dwóch nowych obiektów biurowych.	Do listy projektów podstawowych stanowiącej załącznik nr 1 do projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” dodano <i>projekt nr 92. Budowa dwóch budynków usługowo-biurowych z garażem podziemnym z budową infrastruktury technicznej i elementami małej architektury</i> . Projekt realizowany będzie w podobszarze rewitalizacji Wełnowiec – Konduktorska. W związku z uwzględnieniem wnioskowanego projektu konieczna była zmiana granic podobszaru rewitalizacji Wełnowiec – Konduktorska. Prognozę oddziaływania na środowisko dostosowano do zmian w projektowanym dokumencie oraz oceniono wpływ projektu na środowisko.
3.	27.04.2016r.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	1. Prosimy o szersze opisanie powiązań programu rewitalizacji z Miejską strategią rozwiązywania problemów społecznych.	Uwagę uwzględniono w projekcie „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” .

L.p.	Data	Instytucja/ Podmiot	Wnioski/Uwagi	Rozstrzygnięcie
	27.04.2016r.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	2. Prosimy o rozwinięcie opisów w rozdziale 6.1 poszczególnych miejskich obszarów rewitalizacji, które będą opisywać główne problemy zidentyfikowane w danym podobszarze (wskazane w tabeli na początku każdego z podobszarów). Prosimy o weryfikację programu rewitalizacji odnośnie używania zamiennie lub niewłaściwie pojęć: „obszar zdegradowany” i „obszar rewitalizacji”, np. rozdział 8, z uwagi na to, iż w <i>Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020</i> definicje tych obszarów są jasno określone.	Uwagi uwzględniono w projekcie „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022”
	27.04.2016r.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	3a. Szereg projektów dot. infrastruktury uczelni wyższych nie ma związku z diagnozą wyznaczonych obszarów rewitalizacji oraz wskazanych głównych problemów zidentyfikowanych na tych obszarach. Prosimy o weryfikację zasadności wskazania ww. projektów w ramach programu rewitalizacji. 3b. Należy pamiętać, że wszystkie projekty wskazane w programie rewitalizacji muszą być zlokalizowane na obszarze rewitalizacji. Istnieje możliwość realizacji projektów poza tym obszarem, jednak sytuacja taka wymaga szerszego uzasadnienia i określenia w jaki sposób projekty takie przyczyniają się do realizacji celów konkretnych obszarów rewitalizacji. Prosimy o zamieszczenie w programie rewitalizacji uzasadnienia dla projektów znajdujących się poza wyznaczonymi obszarami rewitalizacji, w szczególności projektów wynikających z rozdziału 7. Podkreślamy, iż w <i>Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020</i> jest wskazany minimalny zakres programu rewitalizacji, więc istnieje możliwość rozszerzenia programu rewitalizacji o dodatkowe elementy. Jednakże, zidentyfikowane obszary ochrony historycznej struktury urbanistycznej nie mogą być wskazane jako obszary rewitalizacji, gdyż nie spełniają warunków obszaru rewitalizacji, wskazanych w ww. Wytycznych. 3c. Należy pamiętać, iż projekty rewitalizacyjne w pierwszej kolejności powinny być adresowane do mieszkańców obszarów rewitalizacji. W związku z tym prosimy o przeformułowanie zdania na stronie 65 „Ze względu na ich charakter, zasadnym jest umożliwienie korzystania z nich jak największej grupie odbiorców”.	3a. W projekcie „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” dodano opis powiązań pomiędzy projektami a występującymi na obszarze problemami, znaczeniem obszaru oraz kierunkami rewitalizacji. 3b. W projekcie „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” dodano szersze uzasadnienia dla projektów zlokalizowanych poza obszarem rewitalizacji. Ponadto usunięto projekt 91. Utworzenie Centrum Edukacji Ekologicznej w Katowicach – Murckach oraz projekt nr 92. Program Aktywności Lokalnej w Giszowcu (w ramach projektu pn. Włącz się! Program aktywizacji zawodowej i społecznej w Katowicach). Ponadto z „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” usunięto zapisy dotyczące obszarów ochrony historycznej struktury urbanistycznej. 3c. Uwagę uwzględniono w projekcie „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022”. Prognozę oddziaływania na środowisko dostosowano do zmian w projektowanym dokumencie.

L.p.	Data	Instytucja/ Podmiot	Wnioski/Uwagi	Rozstrzygnięcie
	27.04.2016r.	Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego	4. Prosimy o uzupełnienie rysunku nr 15. Model wdrażania programu rewitalizacji w Urzędzie Miasta Katowice – poziom operacyjny o wymienioną wcześniej Radę Rewitalizacji. Dodatkowo prosimy o wskazanie, w które elementy wdrażania/ monitoringu i ewaluacji Rada Rewitalizacji będzie angażowana.	W projekcie „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” uwagę uwzględniono częściowo. Uzasadnienie: <i>Rada Rewitalizacji nie została ujęta w schematycznym „modelu wdrażania programu rewitalizacji w Urzędzie Miasta Katowice”- z uwagi na swój „zewnętrzny charakter” – tj. poza strukturami urzędu. Jak zapisano w treści LPR jej zasady działania określi odrębne zarządzenie Prezydenta Miasta. Przewiduje się, iż Rada Rewitalizacji będzie uczestniczyć w całym procesie wdrażania Programu. Uzupełniono o opis powiązań między Radą Rewitalizacji i Zespołem Koordynującym i Wdrażającym.</i>
4.	13.05.2016r. (wniosek wpłynął po terminie; Organ postanowił uwzględnić wnioskowany projekt)	Fundacja Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego Śląska	Wniosek o ujęcie planów modernizacji obiektu poprzemysłowego „Walcowni Cynku” zlokalizowanej przy ul. 11 Listopada/ ul. Rozdzieńskiej, w ramach tworzonego Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016-2022.	Do listy projektów podstawowych stanowiącej załącznik nr 1 do projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” dodano projekt nr 76. Walcownia Cynku. Projekt realizowany będzie w obszarze zdegradowanym - jednostka pomocnicza: Szopienice – Burowiec. Prognozę oddziaływania na środowisko dostosowano do zmian w projektowanym dokumencie oraz oceniono wpływ projektu na środowisko.

6. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, JEŻELI ZOSTAŁO PRZEPROWADZONE

Nie przeprowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko. Prognoza wskazuje, że w wyniku realizacji zapisów projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” nie wystąpi oddziaływanie transgraniczne.

7. PROPOZYCJE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

W projekcie „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” analiza skutków realizacji projektowanego dokumentu prowadzona będzie w oparciu o wskaźniki monitoringowe o charakterze ilościowym. W sferze środowiskowej zaproponowano trzy wskaźniki dla każdej z dzielnic Katowic tj.

- niska emisja,
- zanieczyszczenie wód powierzchniowych,
- obecność odpadów stwarzających zagrożenie.

Ponadto jako główne narzędzie służące analizie skutków realizacji inwestycji infrastrukturalnych będących przedmiotem projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022”, należy wskazać system Państwowego Monitoringu Środowiska. Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2016r., poz. 672 – tekst jednolity)* stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Monitoring, powinien być prowadzony w cyklu rocznym, a sprawozdania z jego realizacji powinny być udostępniane, zgodnie z wymogami *Ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2016r., poz. 672 – tekst jednolity)*, co najmniej w cyklu dwuletnim.

System oceny skutków środowiskowych realizacji projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Katowice na lata 2016 – 2022” powinien być oparty na odpowiednio dobranych wskaźnikach presji, stanu i reakcji.

Oprócz monitoringu państwowego, jako narzędzie służące monitorowaniu skutków funkcjonowania obiektów i urządzeń w środowisku należy wskazać analizę (monitoring) porealizacyjny - instrument mający na celu praktyczną weryfikację ustaleń/zaleceń zawartych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.